

184 / 25 / 14

2

184

Repertoriumnummer 2014 / 8689
Datum van uitspraak 24 juni 2014
Rolnummer 2013/3423/A

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Eindvonnis op tegenspraak
Verzet tegen administratieve
geldboete

- Bijlage:
- 7 conclusies
 - dagvaarding
 - besch. art. 747.2 Ger.W

Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, 25ste Kamer

VON-EV

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

Afschrift afgeleverd aan
Philippe Declercq
(vrij: art. 260, 2°
Wb. registratie)
IN DE ZAAK VAN (art. 792-1030)

De heer _____, landbouwer, wonende te _____, _____,
_____;

eiser,

vertegenwoordigd door mter Jan Opsommer, advocaat met kantoor te 9700
Oudenaarde, Gentstraat 152. ✓

TEGEN:

Het **VLAAMS GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, voor
wie optreedt de Vlaamse Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke
Ordering en Sport, met kabinet gevestigd te 1210 Brussel, Koning Albert II –
laan 19, 1ste verdieping;

verweerster,

vertegenwoordigd door mter Havet loco mter Philippe Declercq, advocaat met
kantoor te 3320 Hoegaarden, Gemeenteplein 25. ✓

* * *

In deze zaak spreekt de rechtbank volgend vonnis uit.

De rechtbank heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging, en meer
in het bijzonder van:

- het exploit van dagvaarding in verzet, betekend door gerechtsdeurwaarder
I _____ op 12 maart 2013;
- de beschikking conform artikel 747 § 2 Ger. Wet. tot bepaling van
conclusietermijnen en rechtsdag van 12 april 2013;
- de “conclusie” en “syntheseconclusie” voor _____, neergelegd ter griffie
respectievelijk op 23 en 24 september 2013 (per fax en per post) en 18 februari
2014;
- de “conclusie” en “syntheseconclusie” voor het Vlaams Gewest, neergelegd ter
griffie respectievelijk op 21 juni 2013 en 4 juli 2013 (per fax en per post), op 23
december 2013 en op 24 april 2014;
- de stukkenbundel voor _____, neergelegd ter griffie op 18 februari 2014;
- de stukkenbundel voor het Vlaams Gewest, neergelegd ter zitting van 10 juni
2014.

Bij toepassing van artikel 748bis Ger. Wet. wordt enkel met de laatste synthesebesluiten rekening gehouden.

De procedure verliep met inachtnaam van de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 en de aanvullende wetten op het gebruik der talen in gerechtszaken.

De rechtbank heeft de middelen en conclusies van partijen gehoord tijdens de openbare zitting van 10 juni 2014 waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

* * *

I. FEITEN EN PROCEDURELE VOORGAANDEN.

De belangrijkste feiten en voorafgaanden relevant voor de beoordeling van huidige zaak en zoals zij uit de door partijen neergelegde conclusies en stukken alsook uit het rechtsplegingsdossier blijken, kunnen als volgt worden samengevat:

De heer [REDACTED], landbouwer, is eigenaar van een groot aantal landbouwgronden ([REDACTED]) te [REDACTED] om deze op 13 december 2010 te hebben gekocht van een vennootschap [REDACTED].

Tot vóór de aankoop van deze gronden werden de percelen door verschillende landbouwers geëxploiteerd. Om de toegang tot deze verschillende percelen, geëxploiteerd door verschillende pachters, mogelijk te maken, was er een exploitatieweg aanwezig.

Na de aankoop van deze percelen door de heer Van den Eynde, die als enige de gronden zal exploiteren, was deze exploitatieweg niet meer nodig om de achterliggende percelen te bereiken. De heer [REDACTED] besliste deze exploitatieweg op te vullen met aarde om een maximum aan akkerland te kunnen bewerken.

Gelet op het feit dat hij meende dat het een private weg betrof, meende hij geen stedenbouwkundige vergunning nodig te hebben en ging hij in november 2011 over tot de opvulling van de weg.

Op 17 november 2011 werd door de lokale politie en milieuambtenaren een plaatsbezoek uitgevoerd en werd aan de aannemer van de werken een mondeling bevel gegeven om de werken te staken daar deze zonder de vereiste vergunning zouden zijn uitgevoerd.

Op 21 november 2011 werd door de milieuambtenaar vastgesteld dat, ondanks de het mondeling stakingsbevel, de werken werden verder gezet en dat deze zelfs afgewerkt werden.

Het mondeling stakingsbevel werd op 25 november 2011 bekrachtigd en op die datum werd de heer [naam] in kennis gesteld van de gevolgen van een eventuele doorbreking van het stakingsbevel, namelijk onder andere een administratieve geldboete van 5.000 €.

Op 25 juli 2012 werd aan de heer [naam] een administratieve geldboete van 5.000 € opgelegd wegens het doorbreken van het stakingsbevel.

Op 7 augustus 2012 heeft de heer [naam] bezwaar ingediend tegen deze geldboete. Op 4 oktober 2012 werd het bezwaar als ongegrond afgewezen. Op 13 februari 2013 werd aan de heer [naam] een dwangbevel betekend waartegen hij op 12 maart 2013 verzet heeft aangetekend.

II. VORDERINGEN.

De vorderingen van de heer [naam], zoals uit de conclusie blijkt, strekt ertoe:

- te horen zeggen voor recht dat het dwangbevel, betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot van 13 februari 2013, en de uitvoering ervan nietig is en zonder gevolg;
- te horen zeggen voor recht dat de administratieve geldboete van 25 juli 2012 alsook het Besluit van de Gewestelijke Stedenbouwkundig Inspecteur van 4 oktober 2012 nietig is;
- in elk geval, de administratieve geldboete van 25 juli 2012 alsook het Besluit van de Gewestelijke Stedenbouwkundig Inspecteur van 4 oktober 2012 buiten toepassing te stellen overeenkomstig artikel 159 G.W.;
- het Vlaams Gewest te veroordelen tot de gerechtskosten, rpv inbegrepen.
- het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Het Vlaams Gewest besluit tot de onbevoegdheid van de 25ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel en vordert dat, na toepassing van artikel 88 § 2 Ger.W., de zaak zou worden toegewezen aan de bevoegde kamer, meer bepaald de beslagrechter.

Voorts stelt het Vlaams Gewest dat de vorderingen ongegrond zijn en dat de heer [naam] dient te worden veroordeeld tot de gerechtskosten, rpv inbegrepen.

III. BEOORDELING.

A. De exceptie van onbevoegdheid van de 25ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel

Het Vlaams Gewest besluit tot de onbevoegdheid van de 25ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel en vordert dat, na toepassing van artikel 88 § 2 Ger.W., de zaak zou worden toegewezen aan de bevoegde kamer.

Het Vlaams Gewest verwijst naar artikel 6.1.50 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (V.C.R.O.) dat stelt:

“§ 1. Bij gebrek aan voldoening van de administratieve geldboete en toebehoren, wordt door de met de invordering belaste ambtenaar een dwangbevel uitgevaardigd.

Dit dwangbevel wordt geïssueerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaar.

§ 2. De betekening van het dwangbevel gebeurt bij gerechtsdeurwaardersexploot of bij aangetekend schrijven.

§ 3. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van toepassing van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging.

§ 4. Binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van het dwangbevel kan de betrokkene bij gerechtsdeurwaardersexploot een met redenen omkleed verzet doen, houdende dagvaarding van het Vlaams Gewest, bij de rechtbank van het arrondissement van de plaats waar de goederen gelegen zijn.

Dit verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.”

Het Vlaams Gewest stelt dat de samenlezing van de paragrafen 3 en 4 van voormeld artikel ertoe leidt dat een verzet tegen een dwangbevel ingeleid moet worden voor de beslagrechter van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar het goed gelegen is.

De heer _____ stelt dat de verzetdoende partij de keuze heeft om een verzet ofwel voor de beslagrechter in te leiden indien hij de uitvoering van de titel bestrijdt ofwel voor de bodemrechter indien hij de onderliggende administratieve geldboete aanvecht.

De rechter oordeelt over zijn rechtsmacht op grond van het voorwerp van de eis zoals deze uit de inleidende dagvaarding blijkt, los van de grond van de zaak.

In de inleidende dagvaarding op verzet leest men dat de heer _____ een procedure inleidt om “op basis van artikel 6.1.50 § 4 V.C.R.O. uitspraak te horen doen over de geldigheid van de bestuurshandeling die aan het dwangbevel ten grondslag ligt, evenals de geldigheid van de administratieve geldboete op zich”.

De administratieve overheid die op grond van haar discretionaire bevoegdheid een beslissing neemt, beschikt over een beoordelingsvrijheid die haar de mogelijkheid biedt zelf te oordelen over de wijze waarop zij haar bevoegdheid uitoefent en de haar meest geschikt lijkende oplossing te kiezen binnen de door de wet gestelde grenzen.

De rechterlijke macht is bevoegd om een door het bestuur bij de uitoefening van die discretionaire bevoegdheid begane onrechtmatig geachte aantasting van een subjectief recht zowel te voorkomen als te vergoeden.

In geval van verzet tegen een dwangbevel in toepassing van artikel 6.1.50 §4, van de V.C.R.O., oefent de rechtbank van eerste aanleg een controle met volle rechtsmacht uit op de administratieve geldboete (Parlementaire Stukken, Vlaams Parlement, 1998-1999, nr. 1332-8, blz. 13).

De controle van de rechtbank betreft een wettigheidscontrole zowel op het stakingsbevel en de onderliggende bevinding dat een stedenbouwkundige inbreuk werd begaan, als op de vaststelling dat het stakingsbevel werd overtreden, de beslissing om een administratieve geldboete op te leggen, en de beslissing om de boete niet geheel of gedeeltelijk kwijt te schelden.

De controle van de rechter strekt zich daarbij uit tot alles wat tot de beoordeling van het bestuur behoort, en wordt slechts begrensd door de beperkingen die de wetgever aan het bestuur heeft opgelegd.

De door de heer _____ gevorderde tussenkomst van de rechterlijke macht raakt de grond van de zaak en houdt geen verband met een uitvoeringsgeschil omtrent het dwangbevel.

Het Vlaams Gewest voert ten onrechte aan dat de zaak voor de beslagrechter moest gebracht worden.

Deze kamer van de rechtbank van eerste aanleg is wel degelijk bevoegd om van deze zaak kennis te nemen.

B. De ontvankelijkheid van de vorderingen

De ontvankelijkheid van de vorderingen wordt niet betwist en er zijn geen ambtshalve op te werpen gronden van onontvankelijkheid aanwezig.

De vorderingen zijn ontvankelijk.

C. De gegrondheid van de vordering

De Heer : meent dat hij geen administratieve geldboete verschuldigd is daar het mondeling stakingsbevel nog niet was bekrachtigd toen de doorbreking ervan, die aan de grondslag van de geldboete ligt, werd vastgesteld.

Hij verwijst naar artikel 6.1.49 V.C.R.O. dat bepaalt:

“Onverminderd de bepalingen van afdeling 1, wordt een administratieve geldboete van 5.000 euro opgelegd aan de persoon die handelingen, werken of wijzigingen voortzet in strijd met een door de stedenbouwkundige inspecteur bekrachtigd bevel tot staking, vermeld in artikel 6.1.47, vijfde lid”.

Artikel 6.1.47, vijfde en zesde lid bepalen dan weer:

“Op straffe van verval moet het bevel tot staking binnen acht dagen na de kennisgeving van het proces-verbaal aan de bevoegde stedenbouwkundig inspecteur, door hem worden bekrachtigd. Die bekrachtiging wordt binnen twee werkdagen per aangetekende brief verzonden naar de personen, vermeld in het derde lid.

De betrokkene kan in kort geding de opheffing van de maatregel vorderen tegen het Vlaams Gewest.”

De Heer stelt dat hij pas voor de eerste maal in kennis werd gesteld van het stakingsbevel na bekrachtiging ervan, toen de inbreuk al werd begaan en de werken beëindigd waren.

Het Vlaams Gewest stelt dat de enige decretale voorwaarde opdat een geldboete kan worden opgelegd is dat het mondeling stakingsbevel in een tweede fase, na maximum 8 dagen, wordt bekrachtigd. Met andere woorden stelt het Vlaams Gewest dat het ogenblik van de doorbreking van het stakingsbevel geen doorslaggevend element is, zolang het mondeling stakingsbevel maar wordt bekrachtigd.

Het Vlaams Gewest stelt dat een andere interpretatie tot een uitholling van het preventief karakter van het stakingsbevel zelf zou leiden.

De rechtbank stelt vast dat het Vlaams Gewest in conclusie sterk de nadruk legt op de finaliteit van de administratieve geldboete, zijnde een afschrikking en een preventief optreden tegen inbreuken op het Stedenbouwdecreet.

Opdat een persoon afgeschrikt zou worden of zijn handelingen zou aanpassen aan de geldende rechtsregels, moet hij kennis hebben van de risico's die hij loopt met zijn gestelde gedraging.

Op 25 november 2011 krijgt de heer _____ een aangetekende brief van de Vlaamse Overheid waarin men leest:

“ Als bijlage bezorg ik U een exemplaar van de bekrachtigingbeslissing.

Indien U dit bevel negeert, bent U in overtreding met artikel 6.1.47 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De strafbepalingen voorzien in artikel 6.1.1., 6.1.3 en 6.1.41 van de genoemde Codex zijn in dit geval van toepassing.

Tevens wordt volgens artikel 6.1.49 van genoemde Codex een administratieve geldboete van 5000 € opgelegd aan de persoon die handelingen, werken of wijzigingen voortzet, in strijd met een door de stedenbouwkundige inspecteur bekrachtigd bevel tot staking bedoeld in artikel 6.1.47 van genoemde Codex.

Meer informatie vindt U in de bekrachtigingbeslissing”

In de bekrachtigingbeslissing leest men:

“ Niemand mag zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen, ondermeer door de boden aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit de diepen, waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt.

...

De doorbreking van een bekrachtigd stakingsbevel wordt gesanctioneerd met

- a) een gevangenisstraf van 8 dagen tot 5 jaar en met een geldboete van 26 € tot 400.000 € of met één van deze straffen*
- b) een administratieve geldboete van 5.000 €*

Tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, geldt het bevel tot staking voor alle werken op het betreffend perceel, zelfs indien deze werken op zich niet vergunningsplichtig zijn of zouden worden uitgevoerd overeenkomstig vóór de vaststelling van het misdrijf verleende stedenbouwkundige vergunningen”.

In pleidooien stelde de heer _____, bij monde van zijn raadsman, dat hij overtuigd was dat de exploitatieweg een private weg was en de werken dus niet vergunningsplichtig waren. De bekrachtigingbeslissing wijst de overtreder op het feit dat zelfs werken die niet vergunningsplichtig zijn, gestaakt moeten worden.

Dit bewijst op zich dat de kennisgeving van de bekrachtigingbeslissing van primordiaal belang is opdat een overtreder precies zou weten dat wat hij doet strafbaar is en daarnaast zou weten welke sancties hij kan oplopen. Deze kennisgeving is onontbeerlijk opdat de preventieve- en afschrikkingfunctie van deze regels hun doel zouden bereiken.

Uit het feit dat artikel 6.1.47 V.C.R.O. meldt dat de bekrachtiging binnen twee werkdagen verzonden wordt naar de betrokken personen die dan in kort geding de opheffing van de maatregel kunnen vorderen leidt de rechtbank af dat de decreetgever de mening was toegedaan dat middels de kennisgeving van de bekrachtiging, de betrokken personen de nodige inlichtingen krijgen om zich tot de rechtbank te kunnen wenden.

De decreetgever heeft aan de kennisgeving van de bekrachtigingbeslissing veel belang gehecht.

De rechtbank meent derhalve dat aangezien de bekrachtigingbeslissing van het stakingsbevel niet tijdens de verboden werken aan de heer [naam] werd betekend, hij dit stakingsbevel niet heeft kunnen negeren/doorbreken, zodat dit niet kan gesanctioneerd worden door het opleggen van een administratieve geldboete.

Wat gesanctioneerd wordt is de voortzetting van handelingen/werken na de bekrachtigde beslissing. De niet-eerbiediging van het mondeling gegeven stakingsbevel dat nog niet werd bekrachtigd kan niet met een administratieve geldboete worden gesanctioneerd, al is deze handeling foutief.

Het staat vast dat na 25 november 2011, datum waarop de heer [naam] kennis kreeg van de overtreding en de risico's die hij zou oplopen in geval van doorbreking van het stakingsbevel, hij het bevel niet meer heeft doorbroken daar de werken beëindigd waren.

De vraag of de heer [naam] al dan niet op 17 november 2011 door zijn aannemer op de hoogte werd gesteld van het bezoek van de politie verandert niets aan de zaak daar hij op dat ogenblik geen kennis had van de reden van het stakingsbevel, noch van de risico's die hij liep bij de werken.

Het door het Vlaams Gewest aangehaald argument van nood om snel en efficiënt te kunnen optreden mag niet leiden tot een misleidend optreden ten aanzien van de rechtsonderhorigen.

De overheid moet het zorgvuldigheidsbeginsel eerbiedigen. Bij haar taakvervulling mogen de betrokken belangen niet onnodig geschaad worden, de overheid moet met zorgvuldigheid haar beslissingen voorbereiden en uitvoeren. Zelfs indien formeel een verwittiging/waarschuwing door de decreetgever niet als voorwaarde in de V.C.R.O. wordt vermeld, besluit de rechtbank dat een geldboete opleggen vooraleer de betrokken persoon in kennis wordt gesteld dat zijn handeling voorwerp kan zijn van het opleggen van een geldboete indruist tegen het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Indien op 17 november 2011 niet-vergunde werken worden vastgesteld waarvan het voorzienbaar is dat deze slechts 1 of 2 dagen in beslag zullen nemen, moet het stakingsbevel onmiddellijk bekrachtigd worden.

Het Vlaams Gewest verwijst naar rechtsleer die verschillende situaties dekt zoals een niet-bekrachtigd mondeling stakingsbevel dat blijft voortbestaan (terwijl hier sprake is van het opleggen van een geldboete), de strafrechtelijke sancties (terwijl hier sprake is van de administratiefrechtelijke sancties). Deze verwijzingen zijn niet ter zake dienend.

De verwijzing door het Vlaams Gewest naar haar beslissing naar aanleiding van het verzoek tot kwijtschelding van de geldboete kan bezwaarlijk als argument weerhouden worden. De verklaring van een partij in haar eigen zaak heeft geen enkele bewijswaarde.

De rechtbank oordeelt derhalve dat de administratieve geldboete zonder wettelijke grondslag werd opgelegd en dat de vorderingen van de heer : deels gegrond zijn.

In deze omstandigheden dienen de argumenten van miskennis van de motiveringsplicht en een inbreuk op artikel 6 E.V.R.M. niet nader besproken te worden.

D. De gevorderde uitvoerbaarheid bij voorraad

Wat betreft de gevorderde uitvoerbaarheid bij voorraad dient gesteld dat deze vordering niet automatisch kan toegestaan worden. Een verzoek daartoe kan slechts ingewilligd worden ingeval van bijzondere omstandigheden die blijken uit de behandeling van de zaak zelf, hetzij uit gegevens aangereikt door de eisende partij.

Dat geldt alleen maar des te meer omdat overeenkomstig artikel 1397 Ger.W. verzet en hoger beroep tegen eindvonnissen de tenuitvoerlegging daarvan schorsen en de uitvoerbaarheid bij voorraad, zoals voorzien in artikel 1398 Ger.W. een uitzondering is, zodat deze maatregel met een zekere omzichtigheid moet worden toegepast. (VAN GOMPEL, H., “ Uitvoerbaarverklaring bij voorraad en (uitdrukkelijke motiveringsplicht)“, Lim. Rechtsl., 1998, 215).

Het automatisch toestaan van deze tenuitvoerlegging zonder enige motivering en ingaande op een evenzeer niet gemotiveerd verzoek tot voorlopige tenuitvoerlegging, is derhalve strijdig met de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek (vgl. Antwerpen, 11 februari 1987, R.W., 1986-87, 2640, Rb. Mechelen, 24 juni 1991, T.B.B.R., 1994, 140 met noot K. BROECKX, en Gent, 9 maart 1995, R.W., 1995-96, 437).

In casu zijn er geen bijzondere omstandigheden die een bij voorraad uitvoerbaarverklaring rechtvaardigen, terwijl de vordering evenmin wordt gemotiveerd. Op de vordering tot uitvoerbaarverklaring bij voorraad kan bijgevolg niet worden ingegaan.

E. De gerechtskosten

Overeenkomstig artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek, moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten van de procedure worden verwezen.

Het Vlaams Gewest wordt beschouwd als de “in het ongelijk gestelde partij”.

De rechtsplegingsvergoeding kan worden begroot op 1.320,00 €, zijnde het basisbedrag zoals bepaald bij KB van 26.10.2007 voor een niet in geld waardeerbare zaak.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals nadien gewijzigd;

Rechtsprekende in eerste aanleg, op tegenspraak en op verzet,

Verklaart het verzet ontvankelijk en deels gegrond.

Zegt voor recht dat de 25ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel bevoegd is om van dit geschil kennis te nemen.

Zegt voor recht dat het dwangbevel, betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot van 13 februari 2013, en de uitvoering ervan nietig is en zonder gevolg.

Zegt voor recht dat de administratieve geldboete van 25 juli 2012 alsook het Besluit van de Gewestelijke Stedenbouwkundig Inspecteur van 4 oktober 2012 nietig zijn.

Veroordeelt het Vlaams Gewest tot de gerechtskosten van de heer ' , door de rechtbank vereffend op:

Dagvaarding in verzet: 273,93 €

Rechtsplegingsvergoeding: 1.320,00 €

Wijst de overige vorderingen als ongegrond af.

Aldus gevonnist en uitgesproken in de openbare terechtzitting van de 25ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, op 24 juni 2014, waar aanwezig waren en zitting namen:

- mevrouw J. Fischer, rechter, medewerker-assistent bij de griffie van deze rechtbank, door de magistraat toegevoegd
- de heer J. Gysemans, als griffier, overeenkomstig artikel 329 van het gerechtelijk wetboek, de hoofdgriffier, de griffiers en de adjunct-griffiers verhinderd zijnde.

J. GYSEMANS

J. FISCHER